

T

PRVA
TEHNIČKA
ŠKOLA
TESLA

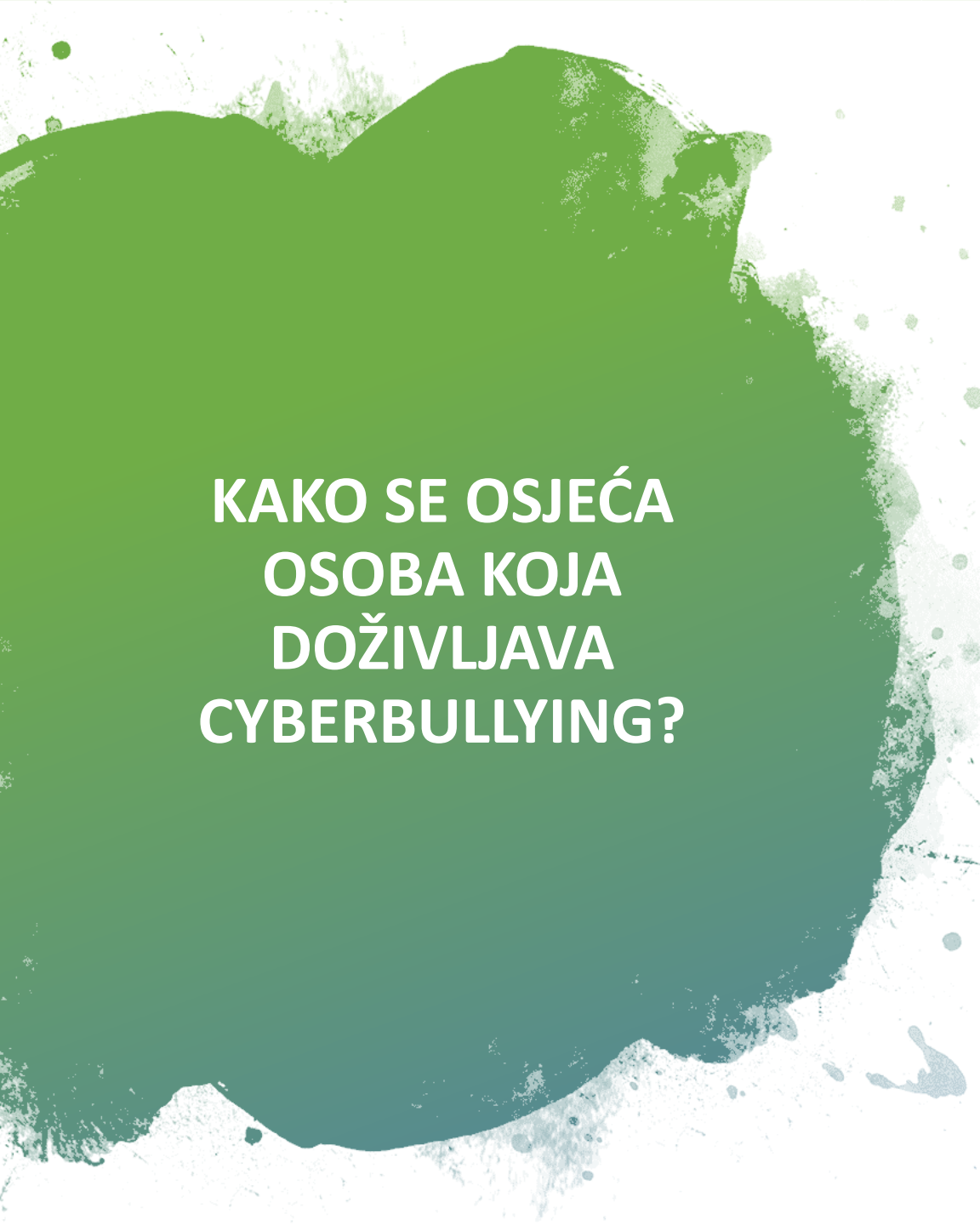
CYBERBULLYING VIRTUALNO NASILJE

ŠTO JE CYBERBULLYING?

- Cyberbullying -> nasilje preko Interneta
- Opći pojam za svaku komunikacijsku aktivnost elektroničkom/cyber tehnologijom (Internet, mobilni telefon, tablet i sl.) koja se može smatrati štetnom kako za pojedinca, tako i za opće dobro.
- Oblik nasilja među vršnjacima u kojem je dijete ili tinejdžer izložen napadu drugog djeteta, tinejdžera ili grupe djece, putem Interneta ili mobilnog telefona.
- Putem društvenih mreža, bloga, chata, foruma, aplikacija za dopisivanje...
- Za cyberbullying se koristi nekoliko naziva: elektroničko nasilje, online nasilje, internetsko nasilje, virtualno nasilje, digitalno nasilje, e-nasilje.

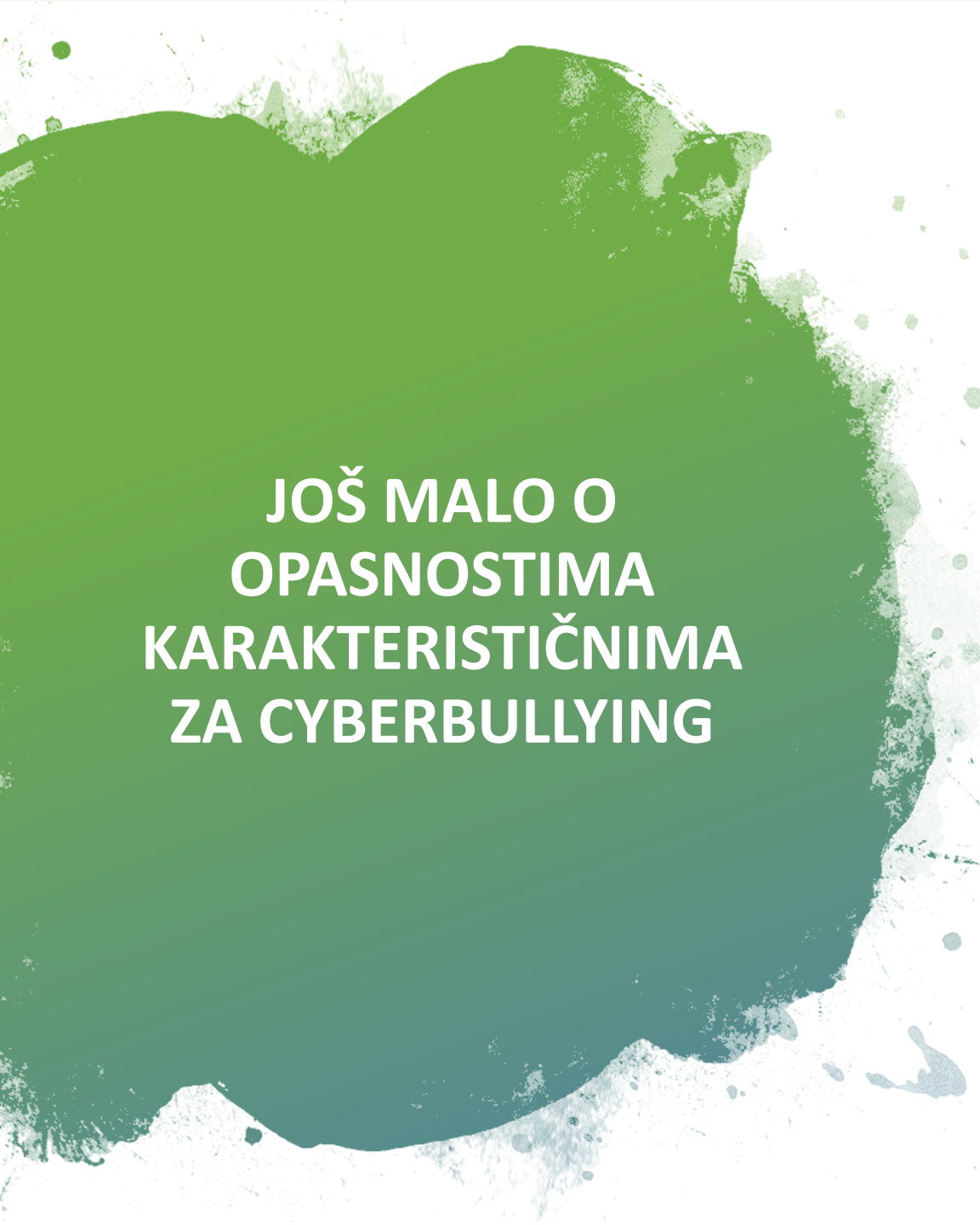
NEKI PRIMJERI CYBERBULLYINGA:

- širenje laži ili objavljivanje fotografija koje za cilj ima osramotiti nekoga na društvenim mrežama
- slanje uvredljivih poruka ili prijetnji putem platformi za dopisivanje
- izrugivanje, ogovaranje
- glasine, klevete
- otvaranje grupe mržnje
- nedopušteno objavljivanje nečijih fotografija ili videa
- otvaranje lažnih profila, lažno predstavljanje, slanje neugodnih poruka u ime druge osobe
- krađa lozinke
- namjerno isključivanje osobe iz grupe
- uhođenje i uznemiravanje
- kreiranje uvredljivih sadržaja na internetu o vršnjacima (priče, slike...)
- videosnimanje napada i objavljivanje snimki napada jednog ili više učenika na žrtvu
- različiti oblici cyberbullyinga događaju se i prilikom igranja online igara ili razgovora s osobama putem chata i sl.

KAKO SE OSJEĆA OSOBA KOJA DOŽIVLJAVA CYBERBULLYING?

- kao da nigdje nije siguran/na, čak ni u vlastitom domu
- uzrujano, čak i ljuto
- tužno, usamljeno, zabrinuto
- uplašeno, bespomoćno
- osramoćeno
- često misli da iz situacije nema izlaza
- fizički se može javiti umor, nesanica, bol u trbuhu, glavobolja...

JOŠ MALO O OPASNOSTIMA KARAKTERISTIČNIMA ZA CYBERBULLYING

- Posljedice nasilja preko interneta katkad mogu biti i ozbiljnije od onih prouzročenih međuvršnjačkim nasiljem u stvarnim situacijama.
- Publika nasilja preko interneta često je mnogo šira od one na školskom igralištu ili u razredu.
- Kod nasilja na internetu postoji snaga pisane riječi, jer žrtva može svaki put ponovno pročitati što je nasilnik o njoj napisao, a u verbalnom obliku uvrede se lako mogu zaboraviti.
- Pisana riječ djeluje konkretnije i realnije od izgovorene.

ŠTO UČINITI AKO DOŽIVLJAVŠ CYBERBULLYING?

Važno je potražiti pomoć. Evo nekih prijedloga što učiniti:

- Razgovaraj s odraslom osobu kojoj vjeruješ (roditelji, obitelj, nastavnici, razrednik, trener, psiholog, pedagog, knjižničar u školi...).
- Sačuvaj sadržaj i ne odgovaraj na prijeteće poruke, već ih pokaži odrasloj osobi kojoj vjeruješ.
- Ako ti je teško započeti razgovor, možeš pokazati uvredljivi sadržaj ili u pismu/e-mailu napisati ono što ti se događa.
- Pomozi djeci koju na taj način zlostavljaju tako da ne prikrivaš nasilje i odmah obavijestiš odrasle.
- Možeš se javiti Hrabrom telefonu <https://tinejdzeri.hrabritelefon.hr/>
-radnim danom u vremenu od 9 do 20 sati linija je otvorena na besplatnom broju telefona za nazivatelje 116 111.
-Hrabri telefon podršku pruža i putem e-maila: savjet@hrabritelefon.hr i hrabrisa@hrabritelefon.hr, putem foruma te putem chata (svaki radni dan od 17 do 20 sati).
- Nasilje na internetu možeš prijaviti i policiji putem aplikacije Red Button.

**KAKO SPRIJEČITI DA TVOJE
PRIVATNE INFORMACIJE
BUDU ISKORIŠTENE ZA
MANIPULACIJU I
PONIŽAVANJE NA
DRUŠTVENIM MREŽAMA?**

- Razmisli dva puta prije nego objaviš ili podijeliš nešto na društvenim mrežama.
- Razmisli bi li ti smetalo da to vidi netko iz tvog razreda? Može li tvoja objava ili komentar nekoga povrijediti?
- Nikad ne objavljuj na Internetu svoju adresu, broj telefona ili ime svoje škole i nikome, osim roditeljima, nemoj davati svoje lozinke.
- Svaka društvena mreža nudi različite alate koji mogu pomoći u zaštiti privatnosti i prijavi nasilja. Mnogi od njih uključuju jednostavne korake kojima možete blokirati ili prijaviti cyberbullying.

EVO ŠTO MOŽEŠ NAPRAVITI NA VEĆINI MREŽA:

- Podešavanjem možeš odlučiti tko može vidjeti tvoj profil, tko ti može slati poruke ili komentirati tvoje objave.
- Možeš prijaviti ružne komentare, poruke i fotografije i tražiti da budu uklonjene.
- Osim micanja ljudi s liste prijatelja, možeš ih i potpuno blokirati čime se sprječava da vide tvoj profil i kontaktiraju te.
- Možeš izbrisati ili sakriti svoje objave od određenih ljudi.
- Na većini omiljenih društvenih mreža, ljudi ne dobivaju obavijest kada ih netko blokira, ograniči njihov pristup sadržaju ili ih prijavi.

STRUČNJACI KAŽU...

- internet briše društvene kočnice.
- dopušta djeci i mladima da govore i čine stvari koje ne bi mogli napraviti u interakciji “licem u lice”.
- djeca imaju osjećaj da neće morati odgovarati za takva ponašanja na način na koji bi inače odgovarali za, primjerice, javno izrečene riječi. To im daje lažan osjećaj sigurnosti i moći.

DJECA...

...se s time slažu. *“E-mailovi i blogovi mnogo su manje osobni”,* rekla je jedna 18-godišnjakinja. *“Toliko su neformalni i neposredni da je ljudima lakše biti iskreniji i čak bezobrazniji zbog toga. Ljudi mogu biti bezobrazni i okrutni koliko žele jer se ne suočavaju izravno s osobom. Isto kao kod komunikacije telefonom. No, ovo je još jedan korak dalje. Ne samo da ne moraš vidjeti reakciju osobe, ne moraš ni čuti njezin glas.”*

“Ako se situacija užari pri komunikaciji preko interneta”, dodaje druga 16-godišnjakinja, *“tinejdžeri se mogu odjaviti, i kad ih se pita, glumiti kao da se ništa nije dogodilo. Mogu čak reći da se netko drugi koristio njihovim screen imenom. Ne moraju priznati vlastitu agresiju.”*

POSTOJE LI KAZNE ZA CYBERBULLYING?

Škole ozbiljno shvaćaju slučajeve zlostavljanja i poduzet će korake kako bi se ono spriječilo i zaustavilo.

Škola u tome surađuje s policijom kad je potrebno.

Ako te zlostavlja netko iz tvoje škole, prijavi to nadležnim osobama u školi.

Postoje i zakoni koji štite sve građane od klevete, uvreda, iznošenja osobnih podataka.

Pravo je svakog pojedinca da se poštuje i ne omalovažava njegovo dostojanstvo.

LITERATURA

- <https://www.unicef.org/croatia/price/cyberbullying-kako-ga-sprije%C4%8Diti>
- <https://www.poliklinika-djeca.hr/publikacije/nasilje-preko-interneta/>
- <https://www.medijskapismenost.hr/oblici-obiljezja-elektronickog-nasilja/>
- <https://www.medijskapismenost.hr/je-li-to-sala-ili-zlostavljanje-odgovori-na-10-djecjih-pitanja-o-cyberbullyingu/>
- <https://tinejdzeri.hrabritelefon.hr/clanci/cyberbullying/>